

GEMEINDE/VISCHNAUNCA
DISENTIS/MUSTÉR

Cussegli da vischnaunca
12-2013/2016

Rapport da gestiun e quen 2013

M E S S A D I

dalla suprastonza communală al cussegli da vischnaunca

Preziau signur president
Preziadas signuras cusseglieras
Prezai signurs cussegliers

Quest messadi cumpeglia aschibein il rapport da gestiun sco era il quen per 2013. Sco usitau ha la cumissiun da gestiun examinau da rudien il quen e discussiunau quel ensemes cun il post da revisiun e cun la suprastonza communală.

Suenter che Revibünden GmbH ha remess il mandat ha la suprastanza en concordanza cun la cumissiun da gestiun incaricau Confidat Fiduziaria SA cun la revisiun externa. Ils revisurs Gion Friberg e Martin Caduff han examinau il quen e constatau che la contabilitad vegn menada bein, ch'ils documents necessaris ein avon maun e ch'il sistem corrispunda allas pretensiuns da nies temps. Sin fundament dil pareri dalla revisiun externa e dallas examinaziuns dalla cumissiun da gestiun ei il quen vegnius repassaus communablaemein dalla cumissiun da gestiun e dalla suprastanza communal. Omisdus organs recamondan al cussegl da vischernaunca d'approbar il quen 2013.

Rapport da gestiun

Il rapport da gestiun informescha detagliadamein sur dall'activitat dallas autoritads communalas. Il cussegl da vischernaunca retscheiva la versiun provisoria. Suenter la tractazion el cussegl da vischernaunca vegn il document stampaus ella fuorma usitada, il quen en ina fuorma cumprimida.

Danovamein in bien quen

Il quen 2013 siara cun in extraordinari ault cash-flow. Quei oreifer resultat ei d'ina vart d'attribuir alla buna disciplina da budget e da l'autra vart a plientradars tier la taglia e muort il fetg bien onn hidrologic tier ils tscheins d'aua e la vendita d'energia.

Per contonscher in bien quen ei primarmein la disciplina da budget da fetg gronda impurtonza. Vinavon duein ins realisar investiziuns en rama dil cash-flow. Quellas duein denton era possibiliter in svilup e naturalmein esser persistentas. Decisiv ei igl equiliber finanzial sur plirs onns.

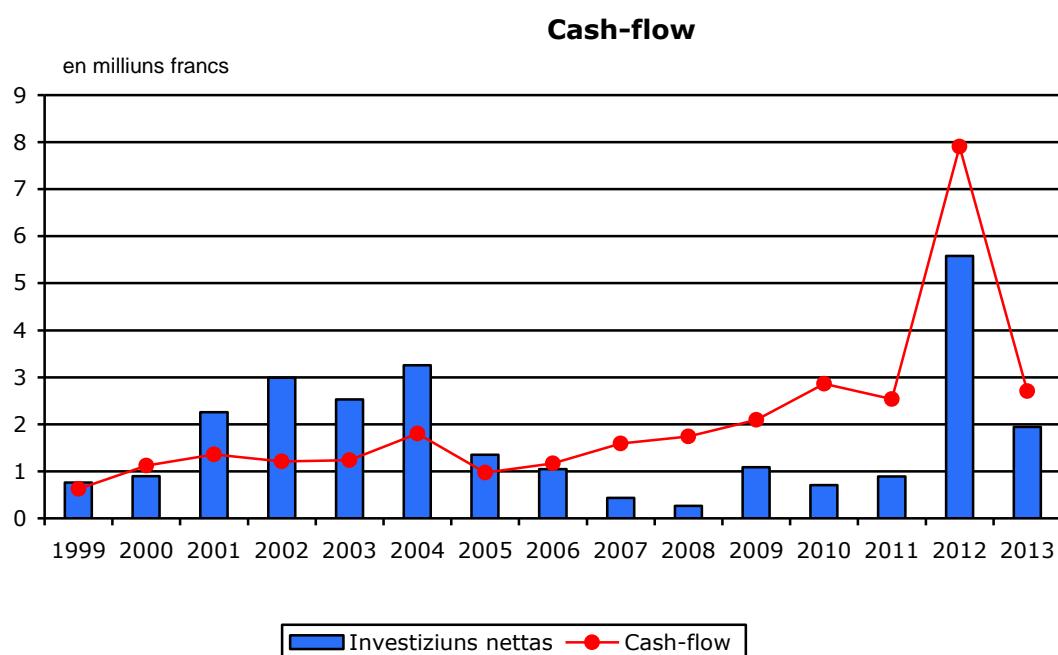
Suenter haver fatg pliras amortisaziuns supplementaras dalla facultad administrativa ell'altezia da frs. 2'050'969 siara il quen 2013 cun expensas da frs. 14'735'969 (onn 2012: frs. 20'074'246, preventiv 2013: frs. 13'322'600) ed entradas da frs. 14'821'134 (onn 2012: frs. 20'225'744, preventiv 2013: frs. 12'779'700). Il resultat dil quen current munta aschia ad in surpli d'entradas da frs. 85'165 (onn 2012: frs. 151'498, preventiv 2013 surpli expensas da frs. 542'900). Las amortisaziuns totalas importan frs. 2'902'069 (onn 2012: frs. 5'613'932, preventiv 2013: frs. 1'209'100). Aschia seresulta in cash-flow da frs. 2'703'890 (onn 2012: frs. 7'903'748, preventiv 2013: frs. 371'100).

Il quen d'investiziun siara cun expensas da frs. 2'621'684 (onn 2012: frs. 7'179'444, preventiv 2013: frs. 3'927'800) ed entradas da frs. 671'173 (onn 2012: frs. 1'601'039, preventiv 2013: frs. 591'600) pia investiziuns nettas da frs. 1'950'511 (onn 2012: frs. 5'578'405, preventiv 2013: frs. 3'336'200). Las grondas investiziuns pertuccan la sanaziun da vias cantunalas e communalas cun frs. 1'239'977, la realisaziun da divers projects forestals cun frs. 560'322 e la sanaziun dil Center da sport e cultura cun frs. 328'339. Pliras investiziuns previdas ell'infrastructura han muort divers motivs externs stuiu vegnir spustadas ni schizun sistidas.

Bilanza

Grazia agl avanzament da finanziaziun han ils deivets saviu vegnir reduci. Il bien quen possibilitescha sper las amortisaziuns ordinarias da frs. 851'100 era las suandontas amortisaziuns supplementaras:

Conto		Summa
141.60 Uor rein d'Acletta	frs.	100'000.00
141.63 Project integral forestal	frs.	100'000.00
141.67 Project per donns da malaura	frs.	188'001.35
141.70 Parcadis	frs.	150'000.00
143.01 Casa communala	frs.	200'000.00
143.02 Casa da scola veglia Cons	frs.	229'270.65
143.04 Halla Cons	frs.	200'000.00
143.06 Center da sport e cultura	frs.	400'000.00
143.17 Stan da sittar Sars-Sut	frs.	145'690.65
143.19 Luvratori communal	frs.	163'476.15
146.06 Maschinas dil stradaless	frs.	174'529.85
Total amortisaziuns supplementaras	frs.	2'050'968.65
		=====

Grazia allas amortisaziuns supplementaras, vegnan las amortisaziuns ordinarias a sereducir ils proxims onns.

La vischnaunca ha ils davos onns saviu reducir marcantamein il deivet bancar sin frs. 11'187'000. Il deivet netto per habitont ei sereducius da frs. 2'919 sin frs. 2'468. In deivet denter frs. 1'000 e frs. 3'000 vegn taxaus sco deivet mesaun.

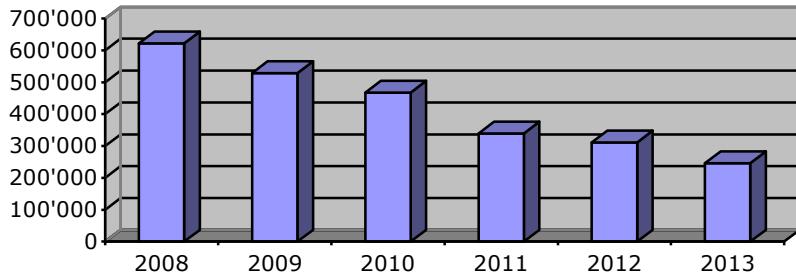
Pil pli corrispondan las expensas ed entradas al preventiv. Aschia drova ei negin commentari, damai che quel ei gia cuntenius ellas declaraziuns tier il preventiv 2013. Perquei serestrenschin nus sin entginas explicaziuns supplementaras tier posiziuns specialas.

340 Center da sport e cultura

Il quen dil Center da sport e cultura ei cuntenteivals. Il deficit ei muort reducziun dallas entradas, en special tier las pernottaziuns (meins diember da camps), s'augmentaus sin frs. 197'692. La cumissiun da menaschi fa grondas stentas per migliurar quei resultat.

Tscheins passivs

Grazia alla reducziun dils deivets bancars e dils tscheins historicamein fetg bass han ils tscheins passivs saviu vegni reduci marcantamein sin bunamein in tierz enteifer ils sis davos onns.

710 Canalisaziun e serenera

Danovamein ha la finanziaziun speciala „canalisaziun e serenera“ caschunau in deficit da menaschi. Il manco dalla finanziaziun speciala munta actualmein a frs. 244'606 (visavi frs. 176'017 digl onn vargau).

Cunquei ch'il menaschi da reschia ha da purtar sesez tenor ils principis dalla finanziaziun speciala, drova ei mesiras per contonscher quella finamira. Ils revisurs externs han danovamein fatg attents sin quella pendenza e sin la necessitat da migliurar quella situaziun.

Proximamein sto la vischnaunca far grondas investiziuns per novas canalisaziuns e sereneras. Ina adattazion marcanta ei inevitabla per dar damogn alla disproporzion finanziala. Mo aschia savein nus era finanziar nossas investiziuns e crear reservas per sanaziuns vegnetas.

86 Energia / 934 Tscheins d'aua / 935 Concessiuns

Quellas treis spartas han contribuiu communablamein ca. 3 milliuns francs al quen annual. Quei corrispunda a rodund a varga la mesadad dallas taglias communalas. Ord la vendita d'energia da participaziun resulta in gudogn da bunamein 1.3 milliuns francs. Il contract per la vendita dall'energia da participaziun e da concessiun scada cun la fin 2014. Actualmein ei il prezi alla buorsa d'energia fetg bass (denter 3 - 5 rp./kWh) ed aschia stuein nus quintar cun ina marcanta reducziun.

Igl onn 2015 vegn il tscheins d'aua augmentaus per 10% en cumparegliazion cun l'indemnisaziun actuala. 2012/13 ei stau in onn da record da producziun dallas Ovras Electricas Reinanteriur SA (ORA). Ella historia dall'ORA ei quei stau il siatavel meglier resultat. Per l'Ovra Russein SA retscheiva la vischnaunca duront il temps da baghegiar da rodund dus onns negin tscheins d'aua (2013: frs. 39'111). Silsuenter s'aumenta il tscheins d'aua sin rodund frs. 200'000 per onn. Cunquei che la vischnaunca da Mustér ei participada cun 10% al capital d'aczias, eis ella medemamein obligada da surprender ina cumpart dils cuosts da menaschi. Quels muntan annualmein a rodund frs. 260'000 per ils onns 2013-2015. Silsuenter vegnan ils cuosts calculai els prezis d'energia.

Credits supplementars

La direcziun communal, la suprastonza communal ed il cussegli da vischnaunca han concediu el decuors digl onn 2013 credits supplementars enteifer il quen current egl importo brutto da frs. 606'000 ed el quen d'investiziun ella summa da brutto frs. 210'800. Las posiziuns che cuntengnan in credit supplementar ein sco usitau marcadas el preventiv 2013 cun ina steila (*).

Consideraziuns finalas

Grazia ad entradas supplementaras (energia/tscheins d'aua) ed ina buna disciplina da budget savein nus registrar in fetg bien quen. Muort grevezias geograficas e topograficas sto la vischnaunca impunder grondas summas ell'infrastructura (canalisazion, aua e vias). Quellas investiziuns necessarias limiteschan il spazi per ulteriuras investiziuns. Impurtont ei da saver mantener igl equiliber finanzial denter las investiziuns ed il cash-flow (surpli entradas ed amortisaziuns).

Propostas

En concordanza cun la cumissiun da gestiun

p r o p o n a

la suprastanza communal al cussegl da vischnaunca:

1. d'approbar il rapport da gestiun ed il quen 2013;
2. da suttametter il quen 2013 al referendum facultativ conform agl art. 21, lit. a dalla constituziun communal.

Suprastanza communal Disentis/Mustér
Il president:

Francesco Cajacob

Il canzlist:

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 8 d'avrel 2014

- survesta dil quen 2013
- quen current e quen d'investizion 2013
- bilanza pil 31-12-2013
- quen dalla circulazion dils mieds finanzials
- quen 2013 e bilanza dil Center da sport e cultura
- rapport dalla cumissiun da gestiun
- rapport da gestiun 2013